

วิไลชญ์ แก้วเยี่ยม : เรียบเรียง

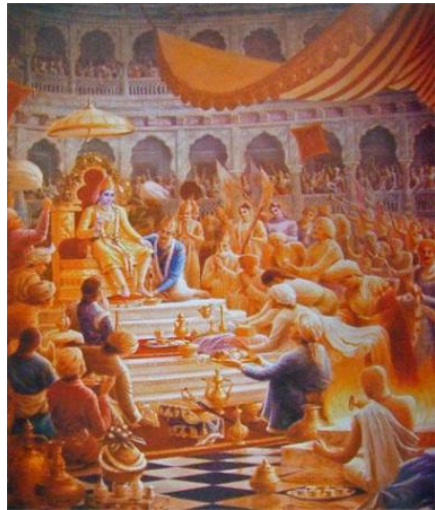
ระบบกษัตริย์และรัฐทวารวดี

จากหลักฐานด้านโบราณวัตถุที่หลงเหลืออยู่ รวมทั้งหลักฐานด้านโบราณคดีที่ได้จากการสำรวจและขุดค้นแหล่งโบราณคดีและเมืองโบราณสมัยทวารวดีในบริเวณภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย นำไปสู่อธิบายสรุปได้ว่าชาวทวารวดีได้นำแนวคิดเกี่ยวกับระบบกษัตริย์และรัฐของชาวอินเดียมาเป็นแบบอย่างในการจัดตั้งรัฐทวารวดี หลักฐานที่แสดงว่ากษัตริย์ปกครองรัฐทวารวดี คือการค้นพบเหรียญเงินที่มีจารึกว่า **“ศรีทวารวดี ศวรูปญยะ”** ซึ่งแปลว่า **“พระเจ้าศรีทวารวดีผู้มีบุญอันประเสริฐ”** หรือแปลว่า **“การบุญของพระเจ้าศรีทวารวดี”** กระจายอยู่ตามเมืองโบราณสมัยทวารวดีในบริเวณภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

- มีการนำระบบเหรียญกษาปณ์มาใช้เป็นสื่อกลางการค้าขาย
- มีการควบคุมระบบชลประทานโดยการขุดน้ำคันดินล้อมรอบเมืองใหญ่ๆ
- มีการสร้างเส้นทางคมนาคมโดยทางน้ำ
- กษัตริย์ทวารวดีทำพิธีราชาภิเษก (ราชสูยะ)
- กษัตริย์ทวารวดีได้รับการยกย่องเป็นจักรพรรดิ เช่นเดียวกับพระเจ้า

อโศกมหาราช คือ ขยายอาณาเขตการปกครองโดยใช้ธรรมะ (ธรรมวิชัย) และขยายอาณาเขตออกไปทั้ง 4 ทิศ (ทิศวิชัย)

กษัตริย์อินเดียในสมัยโบราณได้รับการยกย่องให้มีฐานะอยู่เหนือมนุษย์ทั่วไป คือ มีอำนาจทางเวทมนต์ ทั้งนี้จะต้องผ่านพิธีกรรมเฉพาะของกษัตริย์ที่เรียกว่าพิธีราชสูยะ (Rajasuya or the Royal Consecration) เพื่ออัญเชิญอำนาจของเทพและเทพีต่างๆ มาสู่องค์กษัตริย์ เป็นพิธีกรรมที่มีทั้งหมด 8 ขั้นตอน ซึ่งต้องประกอบต่อเนื่อง เช่น พิธีสงฆ์และเทพีต่างๆ (อภิเษกนิยยะ) ทรงกีฬาที่ใช้ลูกเต๋าวัวในพระหัตถ์ (a game of dice) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการแบ่งปันผลผลิต เป็นต้น

ภาพการประกอบพิธีราชสูยะ